

Jack Ilmonen

SUOMI, MEILLÄ ON ONGELMA!

ANTIIKIN SEITSEMÄN VIISASTA JA
SUOMEN TALOUSKASVU

SUOMEN PERUSTA

Kauppätieteiden tohtori **Jack Ilmonen** on toiminut yhdysvaltalaisen Webster Universityn rahoituksen professorina Shanghaissa, investointipankkiirina sekä monenlaisissa viennin edistämistehtävissä Aasiassa.

ISBN 978-952-7145-77-7 (painettu)

ISBN 978-952-7145-78-4 (pdf)

SISÄLTÖ

Esipuhe.....	4
Talouskasvu on hyvinvointimme perusta.....	6
"Tunne itsesi" – <i>Thales Miletoksesta</i>	9
"Naiivit kansalaiset ovat helposti johdettavissa harhaan" – <i>Bias Prienestä</i>	12
"Ole kaukonäköinen kaikesta" – <i>Periandros Korintista</i>	15
"Mitä tahansa teet, tee se hyvin" – <i>Pittakos Mytilenestä</i>	18
"On parempi pitää uuden oppimisesta, kuin torjua uuden oppiminen" – <i>Kleobulos Lindoksesta</i>	21
"Vähempi on enemmän" – <i>Khilon Spartasta</i>	24
"Älä laske ketään onnelliseksi, ennen kuin hän on kuollut" – <i>Solon Ateenasta</i>	26
Antiikin viisaiden ehdotukset Suomelle.....	28
Jokaisen kansalaisen osallistuminen on tärkeää.....	30

ESIPUHE

Suomen taloudella ei mene hyvin. Vielä reilu vuosikymmen sitten vastuullisen taloudenpidon maana profiloitunut Suomi on nykyään korviaan myöten veloissa. Nokia-aikojen talouskasvu on enää vain kaukainen muisto. Maailman huippua olleet koulutuksen tasoa mittaavat Pisa-tulokset ovat yhtä lailla historiaa.

Tasapainoinen julkinen talous ja kestävästi rakennettu talouskasvu ovat edellytyksiä toimiville julkisille palveluille ja kansalaisten toimeentulolle. Julkisen talouden tervehdyttäminen on kuitenkin viime vuosina jätetty tyystin toissijaiseksi kysymykseksi. Talouskasvua on taas pyritty pitämään yllä tavoilla, jotka päinvastoin heikentävät julkisen talouden tilaa: ottamalla velkaa ja maksamalla tukiaisia sekä lisäämällä maahanmuuttoa, joka kasvattaa tuotteiden kysyntää, mutta samalla rasittaa julkista taloutta, koska julkiset menot kasvavat verotuloja nopeammin.

Pitkään viennin parissa toiminut kauppatieteiden tohtori Jack Ilmonen tarkastelee tässä pamfletissa Suomen talouden tilaa ja sitä, miten talous saataisiin nousuun. Kirjoittajan tarkastelunäkökulma on uusi, sillä hän peilaa Suomen talouteen liittyviä kysymyksiä antiikin Kreikassa vaikuttaneiden ns. Seitsemän viisaan ajatusten kautta – ajatusten, joita on luettu, pohdittu ja arvostettu jo vuosituhansien ajan.

Pienen valtion osalta ei voida liikaa korostaa viennin merkitystä, ja Ilmonen korostaakin etenkin sitä, miten Suomella ei ole varaa jäädä paitsioon kilpailussa kansainvälisistä vientimarkkinoista. Tuotteissa on kirjoittajan mukaansa erikoistuttava, mutta viennin kohdemaiden suhteen kaupankäynti on taas hajotettava laajalle, sillä ulkomaankaupassa ei kaikkea ole järkevää laittaa yhden kortin varaan.

Maahanmuuton avulla tapahtuvan halpatyövoiman ja kuluttajien tuonnin sijaan kirjoittaja haastaa pitkäjänteisempään ajatteluun, jossa panostetaan talouden rakenteiden uudistamiseen, automatisaatioon ja vientimarkkinoiden valtaamiseen.

Suomen Perusta toivoo, että tämä pamfletti herättää uusia ajatuksia niin poliittisille päättäjille, yritysjohtajille kuin tavallisille kansalaisille.

Helsingissä 10.9.2023

Simo Grönroos

toiminnanjohtaja

Suomen Perusta -ajatuspaja

TALOUSKASVU ON HYVINVOINTIMME PERUSTA

Suomi oli toisen maailmansodan jälkeen vielä köyhä agraaritalous, jonka ristinä oli kantaa Neuvostoliitolle maksettavat merkittävät sotakorvaukset. 1960-luvulle tultaessa alkoi merkittävä taloudellinen kasvu, jota tuki sotakorvauksien aikana rakennettu tehokas teollisuustuotanto. Työeläke- ja sairausvakuutusjärjestelmät perustettiin. Rakennettiin kouluja, sairaaloita ja uusia asuinalueita. Avattiin yliopistoja ja korkeakouluja sekä monia muita yleisiä palveluita koko kansalle. Suomesta tuli hyvinvointivaltio.

Nyt tämä kovalla työllä rakennettu, hoidettu ja parannettu hyvinvointivaltio on vaarassa. Suomen BKT on edelleen tasolla, jolla se oli vuoden 2008 aikoihin, eli mitään merkittävää talouskasvua ei ole saatu aikaiseksi 15 vuoteen. Tätä voidaan pitää taloudellisena katastrofina, varsinkin kun verrokkimaiden Ruotsin, Tanskan, Saksan ja Hollannin taloudet ovat kasvaneet terveesti vastaavan ajanjakson. Nokian kulta-aika on ohi, ja taloutemme on näivetty-mässä.

Muutoskyvyttömyys ja surkastuminen ovat olleet vallitseva trendi jo pidemmän aikaa, ja se näkyy ja kuuluu. Suomi täytyy saada kasvuun, tai meille käy erittäin huonosti yhä kovenevan globaalin kilpailun puristuksissa. Suomen talous mataba 2008 tasolla, valtion ja kuntien velkavuoret ovat yhteensä kohta 200 miljardia (!) euroa, syntyvyys on laskenut 20 % vain kymmenessä vuodessa, vaarallinen eläkepomme tikittää, yksityisten talouksien velat

ovat huipussaan, sote-rahoitus on täysin riittämätön ja palveluiden saanti ei ole enää itsestään selvää, demografinen huoltosuhde merkittävästi heikentynyt eikä mitään valoa ole näkyvissä.

Olisiko parempi muuttaa talouden rakenteita vapaaehtoisesti ja nopeasti – vai hallitsemattomasti ja olosuhteiden pakosta, kuten Kreikka, ja päätyä muiden armoille?

Talouden parantamiseksi esitetään monenlaisia vääriä neuvoja. Suomen taloutta ei pelasteta maahanmuutolla, josta valtaosa todellisuudessa heikentää julkisen talouden kestävyyttä. Ei vaikka näin vakuutetaan päivästä toiseen mediassa. Sitä ei pelasteta ylimitotetuilla panostuksilla vihreään siirtymään, mikä todellisuudessa heikentää maamme kilpailuasemaa suhteessa verrokkimaihin. Eikä sitä pelasteta myöskään lähtemällä mukaan jokaiseen EU-projektiin maksumieheksi.

Todellisuudessa suurimpia haasteita talouskasvun parantamiseksi ovat suomalaisten yritysten suhteellisen vähäinen myynti maailman kasvumarkkinoilla (USA, Kiina, Intia, Indonesia, Brasilia), alhainen työn tuottavuus, vanha ja jäykkä talouden rakenne, kansainvälisesti osaamaton ja kokematon riskipääoma sekä illuusiot ja harhakuvat Suomen asemasta teknologian ja liiketoiminnan kärkimaana.

Uuden talouskasvun tulee olla suurta, sillä maksettavana ovat yli 150 miljardin euron valtion velat, joita Marinin hallitus lisäsi kymmenillä miljardeilla euroilla. Hätä on suuri, mutta toivoa on. Suomi, miten tästä eteenpäin?

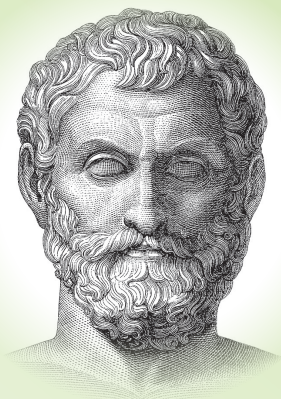
Tarvitsemme nyt paljon viisautta, jotta pystymme järkevästi ratkaisemaan historiallisesti merkittävät talousongelmamme. Tuhausia vuosia säilyneet hyviksi todetut viisaudet suojelevat meitä, ne tukevat ja ohjaavat meitä ongelmiamme, ne antavat meille perspektiiviä ja johtavat meitä oikeille teille. Kun sovellamme vii-

sauksia, löydämme uusia ratkaisuja, jotka parantavat ymmärrystämme ja joiden avulla pystymme siten toteuttamaan positiivisia ennakoivia uudistuksia. Olkaamme siis viisaita!

Ketkä voisivat antaa meille paremmin neuvoja, kuin antiikin Kreikassa vaikuttaneet niin sanotut Seitsemän viisasta? Mikäli nämä tiedemiehistä, valtio-oppineista ja filosofiasta koostuneet viisaat tavattaisiin Lindoksen rannoilla, ja heiltä kysyttäisiin mielipiteitä ja neuvoja Suomen talouskasvusta, voisivat he ehkä jakaa meille arvokkaita ikiaikaisia viisauksiaan.

Viisaudet voisivat olla seuraavien kaltaisia:

"TUNNE ITSESI"

Thales Miletoksesta (n. 636–546 eaa.)

Mikä on Suomen talouden todellinen tilanne juuri tänään? No, kuten olemme jo todenneet, se on erittäin huono. Talouskasvu, verokertymät ja julkinen talous korreloivat kaikki keskenään. Suomen BKT on siis edelleen vuoden 2008 tasolla, eli me suomalaiset emme ole pystyneet luomaan juuri minäänlaista talouskasvua 15 vuoteen, mikä on ennennäkemätöntä. Voisi sanoa, että se on jonkinlainen taloudellinen katastrofi!

Suurimmat haasteet ovat siis heikentynyt vienti, työn alhainen tuottavuus sekä vanha talouden rakenne, jota ei ole saatu juurikaan korjattua, eikä tiedossa ole mitään vakavasti otettavia yrityksiä sen korjaamiseen mistään suunnasta. Teeskentely terveestä taloudesta ei meitä auta.

Suomen talouden kehityssuunta ei ole siis mairitteleva vaan ikävä kyllä melko synkkä. Pienten palkkojen ostovoima on heikentynyt, energiainflaatio on nostanut sähkön, polttoaineiden ja

ruokatarvikkeiden hintoja, suomalaisten perheiden maksukyky ja asuntojen lainanhoito on vähintäänkin koetuksella. Turvallisuus on muuttunut turvattomuudeksi hyvin suuressa osassa suomalaisia perheitä.

Suomen ja suomalaisten on ensinnäkin yhdessä todettava ja hyväksyttävä, että Suomen kansalla on iso yhteinen ongelma, joka liittyy talouteen. Kun ongelma tiedostetaan ja yhteisesti hyväksytään, sitä voidaan alkaa yhdessä ratkaista. Jos poliitikot vain hurraavat mediassa sitä, että BKT on vaikka noussut puoli prosenttia viimeisen neljänneksen aikana, antaa se typeryttävän väärän kuvan Suomen talouden tosiasiallisesta tilasta. Pahin petos on itsepetos!

Suomen tulee lyhyellä aikavälillä luoda itselleen vahvempi, näkyvämpi ja erityisesti myyvämpi rooli globaalissa maailmassa. Silloin pääsemme pikkuhiljaa nousuun. Se luo myös edellytykset parempaan elämään pitkälle tulevaisuuteen.

Eli, Suomen suurimmat talousongelmat ratkaistaan ulkomailla, myymällä tuotteitamme ja palveluitamme kasvumarkkinoilla. Sitä ei ratkaista myymällä maitoa ja makkaraa toisillemme supermarketissa. Viennin merkitystä pienelle maalle ei voi korostaa liikaa.

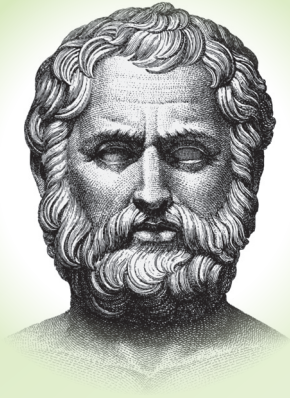
Tärkeämpää kuin jatkuvat sopeutukset, säästöt, yhteiskunnan kustannusten priorisoinnit – jotka toki nekin on tehtävä – ovat uudet tulonlähteet, uudet kasvualat ja kannattavien suomalaisten yritysten maailmalle saattaminen.

Rakentakaamme visio menestyvästä kansainvälisesti toimivasta Suomesta, joka jo 2030-luvun alussa on päässyt irti suurimmista ongelmistaan ja lähtee uuteen nousuun, mikä on 1960-lukuakin hurjempaa. Se onnistuu vain puhaltamalla yhteen hiileen monesta eri suunnasta – niin Jyväskylästä, pääkaupunkiseudulta kuin Kiinan Suzhousta ja New Yorkista!

Viedään uusia ratkaisuja uusille markkinoille, tuodaan Suomeen uusia virikkeitä ja sijoituksia uusilta markkinoilta. Sen meillä osaamme, jos haluamme.

Ollaan rehellisiä itsellemme, missä nyt olemme, minne haluamme mennä. Oikea kehityspolku tulee olemaan vaikea, täynnä hiekkä ja verta, mutta sisulla me saavutamme uudenlaisen, ennennäkemättömän, modernin hyvinvointivaltion.

Ota vastuu Suomen taloudesta ja ole itse mukana luomassa talouskasvua!

"NAIIVIT KANSALAISET OVAT HELPOSTI JOHDETTAVISSA HARHAAN"

Bias Prienestä (n. 570 eaa.)

Harhaanjohtajia on monenlaisia: tietämättömiä poliitikkoja, rajoitetusti ajattelevia asiantuntijoita, ideologisesti toimivia toimittajia agendamediallaan, näköalattomia yritysjohtajia kuin myös hyväuskoisuudellaan harhaanjohdettuja kansalaisia.

Karmeimpia vääryyksiä tehtailevat tietämättömät ja ylipositiiviset harhaanjohtajapoliitikot, jotka kertovat kansalle, että Suomen talous taas kasvaa, vienti vetää ja työllisyys on parantunut. Totuus on kuitenkin se, että talouskasvua ei ole ollut 15 vuoteen ja vaihtotaseen pikkuruinen ylijäämä tänä päivänä on kaukana 2000-luvun ylijäämästä. Työllisyysluvut ovat ehkä parantuneet, mutta lä-

hinnä tilastokikkailujen avulla – Suomessa on edelleen n. 300 000 työtöntä tai vajaatyöllistettyä kansalaista. Totuutta piilotellaan ja vääristellään. On sääliä, miten monet poliitikot kertovat satuja Suomen kansalle!

Rajoitetusti ajattelevat asiantuntijat ovat myös talouden haittavaikutukseltaan merkittävä populaatio. Pahimmat konnat ovat tietysti ideologisesti vääjättyneet asiantuntijat. He pyrkivät liioittelemaan Suomen rajojen ulkopuolella tapahtuvia kehityspolkuja – kuten ilmastouskon ja maahanmuuton etuja –, tai heidän esittämät visionsa ovat illuusioiden tuottamia, joissa oletetaan Suomen edelleen olevan tekniikan tai innovaatioiden globaali startup-ihmemaa.

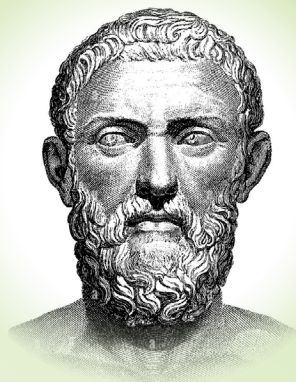
Kolmantena esimerkkinä harhaanjohtajista, vastakohtana vuoropuhelulle ja kaksisuuntaiselle viestinnälle, on yksisuuntainen viestintä. Mediaa hallitseva valtio voi, syystä tai toisesta, peitellä ikäviä talouden tosiasioita kansalaisilta ja selittää taloudessa tapahtuneiden epäonnistumisten johtuneen huonoista olosuhteista tai epäonnesta. Niin sanotut julkiset tiedotusvälineet ja kontrolloidut viestintävälineet edustavat yksisuuntaista ylhäältä alaspäin viestintää. Kaksisuuntaiselle viestinnälle on tyypillistä mahdollisuus vuoropuheluun.

Viimeinen, ja oikeastaan pahin harhaanjohtaja, on harhaan johdettava itse. Sinun on siis oltava valppaana ja otettava itse selvää, parhain mahdollisin keinoin ja resurssiesi rajoissa, mikä on totta, mitä sinulle yritetään myydä totuutena ja ajatella itse, mikä on oikein ja mikä väärin. Kyseenalaistetaan, otetaan selvää ja etsitään Pohjoinen johtotähti!

Kysykää itseltänne: Onko Suomen talouskasvu hyvällä mallilla? Onko Suomen valtionvelka hallittavissa Marinin hallituksen 40 miljardin lisävelkojen jälkeen? Onko Suomi oikeasti innovaati-

oiden ja startup-yritysten luvattu ihmennaa? Onko kaikkien maa-
hanmuuttajien Suomeen tulo ollut ongelmaton tai hyödyllistä?
Onko tuottavuus kunnossa? Onko verotus siedettävällä tasolla?
Ovatko kaikki "tutkimukseen" laitetut rahat oikeasti olleet hintansa
väärtä? Voimmeko hyvin?

Ei kannata keskittyä epäolennaisiin asioihin, eikä ongelmia
tule lakaista maton alle. Tällaiset "veltot kansalaiset" johtavat mei-
tä suomalaisia harhaan, ja se ei tue talouskasvuamme. Olkaamme
siis yhteiskunnallisesti ja älyllisesti valveutuneita!

"OLE KAUKONÄKÖINEN KAIKESTA"

Periandros Korintista (n. 627–583 eaa.)

Nykyinen Suomen talouden kehityspolku on lyhytnäköistä, helpoimpien taloudellisten ratkaisujen valitsemista, fokusoitumista riskittömämpiin alhaisen kasvun kotimarkkinoihin ja tulipalojen sammuttelua. Tämä näkyy olemattomassa talouskasvussa, alhaisessa työn tuottavuudessa ja alhaisemman tason viennissä. Maahanmuuton kautta tapahtuvan halpatyövoiman ja kuluttajien maahantuonnin sijaan Suomen on keskityttävä teknologian ja automatisaation kehitykseen, työn tuottavuuden kasvattamiseen ja uusien vientimarkkinoiden valtaamiseen.

Mediassa uutisoidaan melkein joka viikko jonkun valtiollisen organisaation, yksityisen pankin tai taloustutkimuslaitoksen raportista, jossa kerrotaan "Suomen talouskasvusta" ja miten vallitsevat ongelmat ratkaistaan. Talouden tilan pohdinta on kunnioi-

tettavaa ja progressiivista, mutta ongelmana on paljon puhetta, vähän tekoja, vaikka hyviä ratkaisuja on esitetty jo ainakin vuosikymmenen ajan. Meidän täytyy siis päästä tuumasta toimeen!

Jos me suomalaiset todella haluamme saada taloutemme kasvuun, yritysten tuotot nousuun ja säilyttää hyvinvointivaltiomme, joka maksaa rahaa, on ainoa todellinen mahdollisuutemme päästä myymään kilpailukykyisiä tuotteitamme ja palveluitamme suuren maailman kasvumarkkinoille. Joko suoraan itse tai kansainvälisten suuryritysten repuissa ympäri maailmaa. Meidän on löydettävä paljon vahvempi asema globaalissa työnjaossa. Pelkkä sopeuttaminen ei ole pitkän linjan ratkaisu.

Mitkään poppakonstit, julkisorganisaatioiden (esim. Business Finland) näennäishankkeet tai kynnettömät, hampaattomat ja tuloksettomat ”Strategisen huippuosaamisen keskittymät” (SHOK), joiden todellinen lisäarvo Suomelle kustannuksien jälkeen on luultavasti olematon, eivät tule ratkaisemaan Suomen talouskasvua nyt eikä tulevaisuudessa. Kannattaako Suomen olla mukana eurossa, jonka arvo ei jousta ja tue vientiä samalla tavalla kuin Ruotsissa kruunu? Ehkä, ehkä ei. Nyt on joka tapauksessa järjeittämisen aika!

Eli resurssit ja osaamisen kehittäminen tulee keskittää pitkälle tulevaisuuteen kasvumarkkinoiden valloittamiseen. Tällaisia kasvumarkkinoita ovat esimerkiksi USA, Kiina, Intia, Indonesia ja muu Aasia sekä Brasilia. Myös uudet teknologiat, kuten tekoäly, lohko-ketjusovellukset, robotiikka ja automaatio, terveydenhoito, sekä alustatalouksiin pohjautuvat sektorit ovat Suomelle hyviä liiketalouden ja tuotannon uusia kasvualustoja.

Tuotteiden erilaistamisen on oltava punainen lankamme. Vientimarkkinoita ei taas tule koskaan asettaa yhden kortin varaan.

Globaali kilpailu kiristyy kovaa vauhtia. Mitä voimme tehdä? Otetaan avoimesti esimerkkiä niiltä ketkä ovat onnistuneet tulevaisuuden talouskasvun luomisessa: Israelin ”viisas kansainvälinen pääoma” on suuri ihme, ja siitä kannattaa ottaa oppia. Israel perusti 1990-luvun alussa ennennäkemättömän menestyksekkään Yozma-pääomasijoitusrahaston, josta on kasvanut ulos lukemattomia miljardiluokan yrityksiä, joita on tusinoittain listattu New Yorkin NASDAQ Composite -listalle. Suomella ei taas ole tuolla päällyställä yhtäkään yritystä. Otetaan siis israelilaisilta oppia tapaamalla heidät: ”Shalom Chaber, voitteko auttaa meitä?”

"MITÄ TAHANSA TEET, TEE SE HYVIN"

Pittakos Mytilenestä (n. 650–570 eaa.)

Suomessa tehdään laatua, ja se laatu tunnetaan jo maailmalla. Nyt sitä laatua tulisi monipuolistaa ja uudistaa uusilla kasvualoilla. Tuotteiden asiakaslähtöinen erilaistaminen tulisi toimia yhtenä uuden talouskasvun pääasiallisena moottorina. Differentioimalla tuotteet ja palvelut ja räätälöimällä ne asiakkaille paremmin kuin muut saavutamme jatkuvaa kilpailuetua pääomaintensiivisissä teollisuustuotteissa ja erityisesti (hi-tech) kulu-tushyödykkeissä.

Erikoistukaamme ansaintalogiikassa, tuotantomenetelmissä, tuotteiden mielikuvissa ja uusissa alustatalouden jakelukanavissa. Meidän tulee nostaa marginaaleja siellä missä asiakas haluaa tuote-
tearvosta eniten maksaa. Erilaistamisen tulisi siis toimia suurim-
pana talouden kasvumoottorinamme. Nyt tarvitaan jotain uutta!

Miltä kuulostaisivat esimerkiksi seuraavanlaiset hankkeet, tuotteet ja fokusoinnin painopisteet?

SUOMALAISTEN VAIKUTTAVAT YRITYSKESKUKSET KASVUMARKKINOILLE

- USA: Teknologian/liiketoiminnan kehityskeskus Piilaaksoon
- Kiina ja muu Aasia: Kaupan ja teollisuuden keskus Shanghaihin
- EU: Finnland Technologie Zentrum Munchen
- Brasilia: Suomen ICT-keskus Brazilian Piilaaksoon, Campinas, Sao Paolo
- Intia: Bangaloren ja Chennain ICT-keskukset

TUOTTEET JA PALVELUT

- ICT-tietointensiiviset liiketoiminnan palvelut: kuluttajakäyttäytyminen
- Terveystieteet: tekoälysovellukset, EKG-seuranta ja diagnostiikka, neurokirurgia, syöpähoitot, lääkkeiden (API) alkuperävarmennus
- Mobiilisovellukset: koulutus, automaatio, seuranta, diagnostiikka, optimointi
- Teollisuuden palvelut: vihreä rakentaminen, puhdas vesi, tehokas liikenne
- T&K palvelut: puolijohteet, ICT, Bio-Pharma, tuotanto, alustatalous, koulutus

FOKUKSENA ALUSTATALOUS JA DIGITALISAATIO

- Alustatalouden infrastruktuurin teknologiat
- Big Data ja tietopankit: MySQL sovellukset
- Ohjelmistot: ostokäyttäytymisen optimointi, varastologistiikka
- T&K: Biodiversiteetti, biopolttoaineet (SAF), Wifi-LAN verkot
- Teollisuuden uudet digitaaliset ratkaisut: sellu, paperi, biomateriaalit

Suomalaisten on hyvä kasvattaa suuresti liiketoimiaan kasvumarkkinoilla, enemmän kuin koskaan aiemmin. Julkisen vallan tulee taas olla tarkkana, että viennin edistämiseen käytettävät veronmaksajien rahat maksavat itsensä takaisin. Vientiprojektien johtajiksi tuleekin palkata ennen kaikkea jo kannuksensa ansainneita suomalaisia kansainvälisesti menestyneitä yritysjohtajia, sijoittajia ja asiantuntijoita – ei niinkään julkisella puolella toimineita virkamiehiä.

Suomen tulee valita viisi kasvusektoria, viidellä kasvumarkkinalla, panostaa tähän riittävästi ja fokusoida laatuun, asiakkaisiin ja erilaistamiseen!

Menestytään maailmalla, jotta voidaan menestyä myös kotona!

"ON PAREMPI PITÄÄ UUDEN OPPIMISESTA, KUIN TORJUA UUDEN OPPIMINEN"

Kleobulos Lindoksesta (500-luku eaa.)

Jotta suomalaiset pystyvät rakentamaan talouskasvua nyt ja tulevaisuudessa, tulee kaikkien kansalaisten, yksilöinä ja yhteisesti, oppia uusia asioita, teknologioiden soveltamista, uusia liiketoimintamalleja, ja mikä parempi, harjoittaa ennakoivaa uudistusta talouden rakenteissa, uuden oppimisen kautta. Meidän tulee oppia oppimaan uutta. Vai onko suomalainen tapa toimia ja ajatella se ainoa oikea?

Kuten me kaikki jo tiedämme, Suomen talouden rakenne on vanhakantainen, ja se on finanssikriisin jälkeen lisäksi palveluvaltaistunut. Olemme periaatteessa myyneet maailmalle samoja selu-, paperi- ja konepajatuotteita jo yli sata vuotta, paljoakaan ei ole muuttunut myytyjen tuotteiden luokituksessa.

Meidän tulee oppia soveltamaan mahdollistavaa tekoälyä uusissa liiketoimintamalleissa, hyödyntämään hyväksi havaittuja AR/VR-sovelluksia terveydenhoidon palveluissa, automatisoimaan tehdastuotantoa rajoja rikkovalla robotiikalla, identifioimaan tärkeitä ostokäyttäytymisiä nousevilla markkinoilla uusilla ohjelmistoilla ja parantamaan kaupan alan palveluita uudistamalla käyttäjäystävällisyyttä vaikka ChatGPT-sovelluksella. Meidän tulee onnistua kaupallistamaan uusia konsepteja ja ideoita nopeammin kuin muut. Helpommin sanottu kuin tehty, mutta siinä on ainakin selvää tavoitetta Suomelle.

Jatkuvasti oppiva suomalainen, joka on töissä oppivassa yrityksessä tai organisaatiossa, muodostaa jatkuvasti oppivan kansan, joka oppii jatkuvasti oppimaan lisää merkityksellisiä ja vaikuttavia, markkinoilla testattuja relevantteja konsepteja talouskasvun tueksi. Oppimisen laatuun on myös keskityttävä – meidän ei välttämättä tarvitse oppia intersektionaalisen afroeurooppalaisen feminismin monimuotoisuutta, vaikka sellaista osa yliopistoväestä tuputtaisikin.

Viimeistään lukion jälkeen, jatko-opinahjoissa, tulee oppilaille opettaa aktiivista älyllistä valvetuneisuutta, mikä on, tai voisi olla, yksilön aktiivinen pyrkimys haastaa ja kyseenalaistaa Status Quo:ta,

ymmärtää kompleksisia tapahtumia ja ilmiöitä ja hankkia tietoja oikeiden tai parhaiden päätösten tekemiseen. Jos kaikki kansalaiset oppisivat älyllistä valveutuneisuutta, vaatisivat he kaikki parempia päätöksiä, eivätkä uskoisi kaiken maailman hömppää ja pyrkisivät itse jatkuvasti parempiin tuloksiin. Älyllinen valveutuneisuus on oikeastaan itsensä jatkuvaa kehittämistä.

Eli opitaan ja sisäistetään uusia teknologioita, konsepteja ja muualla maailmalla ilmenevää osaamista nopeammin ja syvemmin, aktiivisesti analysoidaan, arvioidaan ja hyväksytään parhaita ideoita ja integroidaan ne yhteiskunnan toimintamalleihin mahdollisimman nopeasti luomaan Suomelle talouskasvua. Oppivelvollisuuden mekaaninen pidentäminen ei ole viisastenkivi oppimistulosten parantamiseksi – pikemminkin päinvastoin! Tämän sijaan painopiste tulee siirtää jatkuvaan oppimiseen, erikoistumiseen ja soveltamiseen.

Sovelletaan, tehdään virheitä, opitaan virheistä, korjataan suuntaa ja taas mennään: nostetaan jalostusarvon suhde työvoimakustannuksiin 3-4 kertaiseksi!

Uuden oppimisesta luomme jatkuvasti uusia kasvualoja talouskasvun tukemiseksi!

“VÄHEMPI ON ENEMMÄN”

Khilon Spartasta (n. 500 eaa.)

Suomi on pieni kansa, jolla ei ole suuria resursseja. Suomalais-
ten on tarkoin harkittava mihin pystytään, mihin keskitytään
ja mihin osaamiseen sijoitetaan, jotta maailmalla saavutetaan
johtavat asemat niillä aloilla, joissa saadaan aikaiseksi komparatiivinen kilpailukyky. Meidän on siis osattava jotain paremmin kuin muut ja erilaistettava tuotteemme. Meidän on saavutettava tuotteet myyntiin pienemmillä resursseilla, vaikuttavammilla tuloksilla ja vaikeammin jäljiteltävällä tehokkuudella kuin kilpailijat.

Keskitytään siis meidän komparatiivisen edun osaamisalueisiin, olkaamme parhaita siinä missä olemme jo hyviä ja panostetaan näihin sektoreihin. Näin pääsemme maailman huipulle uudistetuilla vanhoilla konsepteilla ja uusilla kasvualoilla, vähemmällä saavutamme enemmän.

Voisimme olla parhaita viidellä sektorilla, jätetään muut teknologian, teollisuuden ja kaupan alat muille maille. Esimerkkeinä voisivat olla:

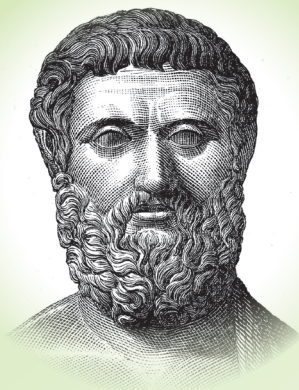
1. Telekommunikaatio ja sen uudet sovellukset monilla sektoreilla
2. Teknolohiateollisuus ja tekoölyn uudet kaupalliset ratkaisut
3. Terveydenhoito ja sen skaalautuvat digitaaliset palvelut alustatalouksissa
4. ICT-tietointensiiviset liiketoiminnan palvelut
5. T&K-osaaminen ja palvelut monilla eri sektoreilla

Jotta näillä muutamilla esimerkialoilla päästäisiin maailman johtaviin aseisiin, vähemmällä on luotava enemmän. Kaikkia kouluttamattomia maahanmuuttajia kaikkialta ei tarvitse kutsua Suomeen, kun heillä ei ole paljoakaan annettavaa Suomelle ja suomalaisille. Rationalisoidaan maahanmuutto, jolloin se on järkevää sekä suomalaisille että tulijoille itselleen.

Ulkomaalaisia asiantuntijoita voimme palkata suuriin projekteihimme kasvumarkkinoilla ympäri maailmaa luoden suuria liikevoittoja ulkomaisilla markkinoilla ja kotiuttaen liikevoitot koti-Suomeen. Ei osajia tarvitse väkisin Suomeen tuoda, he voivat luoda lisäarvoa paremmin siellä missä jo asuvat, eli kasvumarkkinoilla, joilla meidänkin tulee olla aktiivisesti läsnä.

Suomen demografisessa muutoksessa, jossa huoltosuhde heikkenee nopeasti, työn tuottavuuden merkitys korostuu, eli vähemmällä on nyt saatava enemmän aikaiseksi.

Keskittymällä uusille kasvualoille ja sijoittamalla siihen, jossa jo olemme hyviä, koko kansan voimalla, pääsemme helpoiten parempiin tuottoihin!

"ÄLÄ LASKE KETÄÄN ONNELLISEKSI, ENNEN KUIN HÄN ON KUOLLUT"

Solon Ateenasta (n. 638–558 eaa.)

Suomi on vielä monella tavalla hyvinvointikansa, mutta sitä emme ole enää kauan, jos mitään muutoksia tai parannuksia ei tehdä. Paljon puhutaan, huonoja talouslukuja ihmetellään ja raportteja julkaistaan, mutta paljon mitään ei tehdä. Kukaan ei oikeastaan ota mitään vastuuta, mutta muita syytellään herkästi. Meidän on hyvä muistaa, että hyvinvointivaltio ja oikeusvaltio eivät ole mitään itsestäänselvyyksiä, kuten lukemattomat huonot esimerkit maailmalla sen todistavat. Vaikka me suomalaiset olemme olleet tähän saakka hyvinvoivia, meistä voi lyhyelläkin aikataululla tulla pahoinvoivia.

Emme saa enää luulla, että hyvinvointi putoaa kuin mammona taivaasta. Emme saa myöskään luulla, että valtio hoitaa meidät

kehdosta haetaan ja naapurit maksakoot kulumme. Hyvinvointi, kuten meidän kaikkien tulisi tietää, täytyy ansaita joka päivä, sitä ei voi kustantaa jatkuvalla velanotolla tai verojen korotuksilla tai tulevilla syntymättömilläkin sukupolvilla. Valtio ei ole mikään rahasampo tai ikuinen runsaudensarvi.

Meidän ei tule myöskään tuudittautua uskoon, että kyllä kaikki järjestyy, uusi Nokia ilmestyy kohta tyhjästä, velat maksetaan olemattomalla talouskasvulla, töitä riittää tekoälyn tai kiinalaisten viedessä ne viimeisetkin kohta mennessään tai joku muu hoitaa raha-asiamme kuntoon. Elämän realiteetit on tunnustettava.

Kaikkea voi tapahtua matkan varrella, kuten jokainen oikeasti aikuinen tietää ja ymmärtää – ja ehkä on sen kokenutkin. Menestyksen ohella on moni ehkäpä kokenut työttömyyttä, konkurssseja, avioeroja, sairauksia, voimattomuutta tai muita ikävyyksiä. Mutta näihinkin haasteisiin yleensä auttavat parantavat ja korjaavat toimenpiteet.

Mitä voi meille suomalaisille tapahtua, jos ja kun ei kuitenkaan mitään taaskaan tehdä? Tässä voisi olla joitain uusia avauksia:

1. Energiainflaatio jatkuu ja kotitalouksien maksukyky katoaa 2026
2. Valtion luottoluokitus romahtaa pykälän tai kaksi 2027
3. Hurja globaali kilpailu pahenee – pörssiyritysten tulokset putoavat 2028
4. Valtion rahat eivät riitä asumistukiin, vanhusten- hoitoon ja koulutukseen 2029
5. Yhteiskuntaa ylläpitävä luottamus rakoilee pahasti – rikokset yleistyvät 2030

Emme voi olettaa, että olemme jatkossakin onnellisia!

ANTIIKIN SEITSEMÄN VIISAAN EHDOTUKSET SUOMALAISILLE

Mitä jos nämä antiikin viisaat, arvon herrat, Thales, Bias, Periandros, Pittakos, Kleobulos, Khilon ja Solon tapaisivat kaikki Lindoksen hiekkarannoilla Kreikassa leiritulen lämpimässä kajossa illallisella kuun loisteessa ja keskustelisivat meidän suomalaisten taloustilanteesta? Mitkä voisivat olla heidän kysymyksensä, ehdotuksensa ja ratkaisunsa? Tässä on joitakin ehdotuksia:

Thales: "Todetkaa rehellisesti yhdessä, jopa inhorealismien avulla, mitkä ovat suurimmat tosiasiasialliset ongelmanne heikossa talouskasvussa ja mistä ne johtuvat? Itsepetos on vaarallisin petos!"

Bias: "Katsokaa Suomen ulkopuolelle ja ymmärtäkää, mitä siellä tapahtuu ja miksi, jotta voitte ymmärtää, mitä Suomen sisäpuolella tapahtuu ja minkä takia? Miten voitte parantaa asemaanne? Älkää keskittykö epäolennaisiin asioihin, älkääkään lakaisko ongelmanne maton alle".

Periandros: "Älkää vain katsoko huomiseen tai seuraavaan täysikuuhun, vaan tehkää koko maan tuotannon, teknologian ja talouden osilta pitkäaikaisia suunnitelmia, luokaa kollektiivisia visioita, joita parannatte ja päivitätte ajoittain, jotta kukaan tai mikään ei voi johtaa teitä harhaan".

Pittakos: "Suomalaisten kannattaa fokusoida uusiin maailmaa mullistaviin erilaisiin tuotteisiin, osaamiseen ja palveluihin, liittämään myös vanhaan tuotantoon ja ennakoivasti uudistaa talouden rakenteita, ja myydä laatua, laatua, ja laatua!"

Kleobulos: "Oppikaa oikeasti uusia asioita, teknologioita, mutta ennen kaikkea uusia näkemyksiä maailmalta, ihmisten käyttäytymismallien muutoksia ympäri maailmaa, etenkin siellä missä on talouskasvua, jotta osaatte myydä uusia tuotteitanne ja palveluitanne uusille asiakkaille, oikeaan aikaan ja parhailla hinnoilla ja kilpailukykyisesti. Oppikaa oppimaan aina uutta ja pysykää muiden edellä omilla aloillanne. Tätä ei voi tehdä syrjäkylillä, metsissä ja heinäpelloilla kotimaassa, vaan pitää lähteä merien taakse oppimaan".

Khilon: "Suomalaiset, käyttäkää enemmän aikaa ja energiaa yhä pienempiin osaamisalueisiin, niin pärjätte suurillakin markkinoilla, hankkien menestystä, hyvää nimeä ja luottamusta muuhunkin osaamiseenne. Korkein laatu ja innovaatiot luovat mahdollisuuden tuottaa enemmän hopeadrakmoja vähemmällä resursseilla".

Solon: "Älkää luulko, että olette tulevaisuudessa menestyjien joukossa, vaikka tähän saakka teillä on mennyt suhteellisen hyvin. Markkinoille virtaa aina uusia tuulia, tuotteita ja palveluita, uusilta markkinoilta ja korkean tason osaajilta, jotka muuttavat pelin hengen kokonaan tai osittain. Jos haluaa tulevaisuudessakin pärjätä, on hyvinvoinnistaan taisteltava! Älkää pitkö hyvinvointianne itsestäänselvytyksenä, koska se ei todellakaan ole sitä. Onnea matkaan ystävät!"

JOKAISEN KANSALAISEN OSALLISTUMINEN ON TÄRKEÄÄ

Talouuskasvuun tarvitaan teknologian kehitystä, inhimillistä pääomaa ja tuotannollisen pääoman kasvua, jota kaikkien suomalaisten on tuettava jokaisessa tehtävässä.

Yhteiskunnan henkiset jäykkyydet syntyvät siitä, että yhteiskunnan hyvästä menestyksestä saatava positiivinen palaute vahvistaa ajan kuluessa yhteiskunnan jäsenten yhteistä viitekehystä, arvoja ja normeja sekä johtaa kasvavaan haluttomuuteen ja kyvyttömyyteen kyseenalaistaa niitä (Huff & Huff 2001).

”Henkiset jäykkyydet vaikuttavat erityisesti siihen, nousevatko uudet yhteiskunnalliset ongelmat julkiseen keskusteluun ja käynnistyykö yhteiskunnassa toisen asteen oppimisprosesseja, joiden tuloksena sen rakenteet voivat muuttua (Sosiaaliset innovaatiot ja yhteiskunnan uudistumiskyky”, T. Hämäläinen ja R. Heiskala, 2004).

”Jos kaikki yhteiskunnassa keskittyvät vain sen pohtimiseen, miten saisi enemmän valtion palveluksia ja tulonsiirtoja ja miten saisi vyörytettyä mahdollisimman paljon veroja ja maksuja muiden kanssaihminen kontrolle, sellaiselle yhteiskunnalle käy yhtä huonosti kuin ”entiselle” itänaapurille” (Suomen Perusta, emeritusprofessori Matti Viren, Kaksitoista talouden periaatetta, 2022).

Haluammeko kehittyä rohkeiden ja osaavien suomalaisten

progressiiviseksi teknologian ja talouden kehitysohjatamaaksi vai jatkammeko näivettymistämme, jolloin meistä tulee – ennemmin kuin myöhemmin – Neuvostoliiton kaltainen Surkastuvien Kuntien Sopeutusliitto, joka aina vaan vajoaa uusiin syvyyksiin?

Eli nyt on parantavien toimenpiteiden aika pitkälle tulevaisuuteen.

Kuten ennen on ollut vaikeuksia, ja aina olemme selvinneet ja nousseet uusiin voittoihin, niin nytkin me kaikki haluamme omistaa tulevaisuuden talouskasvun!

Hyvä ystävä, mitä enemmän pystyt kehittämään itseäsi, sitä enemmän arvoa pystyt luomaan itsellesi, Suomelle ja meille kaikille suomalaisille. Kaikki talouskasvu on juuri sinusta kiinni, kyvyistäsi, rohkeudestasi, positiivisesta energiastasi ja motivaatiostasi pyrkiä parempaan elämään.

Nyt tarvitaan työtä, yrittämistä ja ostovoimaa meille suomalaisille!

Mitä sinä, hyvä Suomen kansalainen, aiot tehdä talouskasvumme eteen?

”Suomi, meillä on toivoa!”

– Jack Ilmonen

Suomen Perusta -ajatuspaja
Kansakoulukuja 3 B, 00100 HELSINKI
www.suomenperusta.fi